

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

1 (37)

2016-11-24

Dnr: 551-3824-15
Anl.nr: 1983-004-608

Svevia AB
Box 4018
171 04 Solna

Kungörelsedelgivning

Tillstånd till täktverksamhet m.m. för Svevia AB på fastigheten Solberga 1:8 i Köpings kommun

*Verksamhetskod 10.11, 10.50, 26.150, 90.110 och 90.140 enligt 4 kap. 2 och 6 §§, 14 kap. 16 § och 29 kap. 10 och 14 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251)
3 bilagor*

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken Svevia AB (bolaget), med organisationsnummer 556768-9848, tillstånd att inom fastigheten Solberga 1:8 i Köpings kommun bedriva följande verksamheter inom täktplanens verksamhets- och brytningsområde, bilaga 1:

- täkt inom brytningsområdet av totalt **4,2 miljoner ton (4 200 000)** berg med ett högsta uttag av **trehundratusen (300 000) ton** berg per år,
- uppställning och drift av anläggning för krossning och sortering av berg,
- uppställning och drift av asfaltsverk med tillverkning av maximalt **hundratusen (100 000) ton** asfalt per år,
- mottagning och hantering av maximalt **tjugotusen (20 000) ton** fräs och rivasfalt per år,
- mottagning och hantering av maximalt **tjugotusen (20 000) ton** rena jord- och schaktmassor samt morän per år,

Tillståndet gäller till och med den 31 december 2041.

Miljöprövningsdelegationen godkänner med stöd av 6 kap. miljöbalken den i ärendet upprättade miljökonsekvensbeskrivningen (MKB).

Miljöprövningsdelegationen upphäver strandskyddet inom verksamhetsområdet.

Villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. På avsnitt med olycksfallsrisker ska stängsel sättas upp eller allmänheten på annat sätt tydligt uppmärksammas på riskerna att beträda området.

3. Verksamhets- och brytningsområdet ska märkas ut på ett väl synligt sätt och med under verksamhetstiden varaktiga markeringar.
4. Det utpekade aspbeståndet i verksamhetsområdets sydvästra del ska bevaras. Undantaget i brytområdet ska övrig skog och vegetation i verksamhetsområdet så långt som möjligt bevaras.
5. Den ekvivalenta ljudnivån från verksamheten får som begränsningsvärde utomhus vid bostäder inte överstiga följande värden:

50 dBA	vardagar utom lördagar	kl. 6.00–18.00
45 dBA	lördagar, söndagar och helgdagar	kl. 6.00–18.00
45 dBA	kvällstid	kl. 18.00–22.00
40 dBA	nattetid	kl. 22.00–6.00

Nattetid ska dessutom gälla att momentanvärden får uppgå till högst 55 dBA vid bostäder.

De angivna värdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar och/eller närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för de tider då verksamheten pågår. Kontroll ska ske minst var tredje år samt så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller på tillsynsmyndighetens begäran.

6. Särskilt bullrande/störande verksamheter såsom borrhning, sprängning och skutknackning får endast bedrivas helgfri vardag måndag-fredag kl. 7.00–18.00. Krossning och sortering får endast bedrivas helgfri vardag måndag-fredag kl. 6.00–22.00. Utlastning, transporter, underhållsarbete, asfalttillverkning och annan mindre bullrande verksamhet får ske alla dagar och tider.
7. Minst en vecka före varje sprängning ska berörda inom en radie av 1 kilometer från täkten informeras om tidpunkt för sprängning. Sprängning ska föregås av en signal som är tydlig och hörbar inom 500 m från verksamhetsområdet.
(*Delegation*)
8. Sprängningar får inte utföras som medför att dels den sprängningsinducerade vibrationshastigheten, uttryckt som toppvärde i vertikalled mätt i sockel i närmaste bostäder, överstiger värdet **4 mm/s**. Luftstöt vågor vid närmaste bostäder får inte överstiga värdet **120 Pa**, uttryckt som frifältsvärde.

De angivna värdena ska kontrolleras genom mätning enligt svensk standard, för närvarande SS4604866 eller motsvarande vid sprängning, vid minst ett tillfälle under de tre första sprängtillfällena och då det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade vibrationer eller luftstöt vågor samt på tillsynsmyndighetens begäran.

9. Åtgärder ska vidtas för att minimera spridning av damm från täkten och täktverksamhetens samtliga moment. (*Delegation*)

10. Avledande av vatten från täkten ska ske genom sedimenteringsanläggning, försedd med oljeavskiljande anordning, innan vattnet leds vidare. Sedimentationsanläggning ska vara ändamålsenligt utförd och dimensionerad. Sedimentationsanläggningens utformning och placering får slutligt fastställas i samråd med tillsynsmyndigheten. (*Delegation*)

11. Kemikalier, petroleumprodukter och farligt avfall ska vara märkta samt förvaras i täta behållare på tät, invallad yta, som är skyddad från nederbörd. Fordonsbränsle ska förvaras enligt ovan eller i dubbelmantlade cisterner. Cisternerna ska förses med påkörningsskydd.

Tankning och parkering av hjulburna fordon och maskiner får endast ske på yta som är särskilt iordningställd för att förhindra spridning av oljespill. Alternativt ska ett skydd för uppsamling av spill vara ordnat under hjulburna parkerade enskilda fordon eller maskiner. Larvburna kross- och sorteringsverk får tankas på plats. De ska dock hanteras och ställas upp på ett sådant sätt att läckage till omgivande mark, ytvatten och grundvatten förhindras. Utrustning för sanering av spill ska finnas lätt tillgänglig vid bedrivande av verksamhet.

12. Uttag av berg ska ske med en successiv efterbehandling allteftersom brytningen fortskrider där ytmässigt så är möjligt. Senast tre år innan täktverksamheten beräknas upphöra ska verksamhetsutövaren skicka in en slutlig efterbehandlingsplan till tillsynsmyndigheten, upprättad i samråd med markägare och tillsynsmyndighet. Samtliga efterbehandlingsåtgärder ska vara slutförda ett år efter avslutad täktverksamhet, dock senast vid tillståndstidens utgång. (*Delegation*)

13. Asfalt innehållande stenkolstjära får inte tas emot vid täkten.

14. Ett kontrollprogram ska upprättas och lämnas till tillsynsmyndigheten senast 3 månader efter lagakraftvunnet tillstånd. Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att ange närmare bestämmelser för vad kontrollprogrammet ska innehålla. (*Delegation*)

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

- Villkor 7 om information till berörda vid sprängning.
- Villkor 9 om åtgärder för att minimera damning.
- Villkor 10 om avledning av vatten sedimentationsanläggning.
- Villkor 12 om efterbehandling av täkten.
- Villkor 14 om upprättande av kontrollprogram.

Ekonomisk säkerhet

Bolaget ska för tillståndets giltighet ställa en ekonomisk säkerhet till ett belopp om tre miljoner femhundra tusen (3 500 000) kronor. Säkerheten ska godkännas av Miljöprövningsdelegationen.

Igångsättningstid

Miljöprövningsdelegationen anger ingen tid inom vilken verksamheten ska ha satts igång eftersom tillståndet avser en verksamhet som redan pågår.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen bifaller bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft, men först när en säkerhet har godkänts av Miljöprövningsdelegationen.

Återkallelse av tidigare beslut

När detta tillstånd tas i anspråk upphör tidigare meddelade tillstånd att gälla (se under rubrik "Tidigare tillståndsbeslut" nedan).

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar att kungörelse om detta beslut ska införas inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningen Bärgslagsbladet/Arboga tidning, (se bilaga 2).

Kungörelsedelgivningen sker enligt reglerna i 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Ansökan avser en utökning och förlängning av nuvarande tillstånd och föranleds av att bolaget ser ett ökat behov av ballast till flera stora projekt i Västmanlands län och Köpings kommun under kommande år. Prioriterade projekt för kommunerna, Landstinget och Länsstyrelsen i Västmanlands län mellan år 2014-2025 är Godsstråket genom Bergslagen, Bergslagspendeln, Svealandsbanan, Mälarsjöfarten med åtgärder i Köpings hamn samt viktiga stråk på E18 mellan Köping och Västjädra. Det finns samtidigt även ett generellt behov av material i Köpings kommun.

Tidigare tillståndsbeslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västmanland meddelade i beslut den 27 oktober 2009 bolagets tillstånd för uttag av totalt 2,7 miljoner ton berg till och med den 31 december 2028 (dnr. 551-3561-07). Bolaget överklagade Miljöprövningsdelegationens beslut till Mark- och miljödomstolen, vilken i dom den 16 juni 2011 (mål nr. M 6246-09) ändrade några av villkoren i beslutet. Länsstyrelsen i Västmanlands län överklagade Mark- och miljödomstolens dom till Mark- och Miljööverdomstolen, som i dom den 3 april 2012 (mål M 6204-11) ändrade vissa villkor i Miljöprövningsdelegationens beslut och Mark- och miljödomstolens dom. I beslut den 23 maj 2012 av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västmanlands län ändrades villkor 2 i bolagets tillstånd (dnr. 551-5264-11).

Samråd

Samråd har skett via skriftlig information som skickats till Länsstyrelsen i Västmanlands län, miljökontoret i Köpings kommun, Trafikverket, Skogsstyrelsen, Sveriges geologiska undersökning (SGU), Naturvårdsverket, Kolsva koloniförening, Kolsva Sport & jaktsskytteklubb, Kolsva Skytteförening, tåktens fastighetsägare och närboende inom ca 1 km från tåkten den 15 januari 2015. Då verksamheten bedömts medföra betydande miljöpåverkan så har även samråd skett med utökad krets genom annonsering i VLT den 17 januari 2015 och i Bäragsbladet/Arboga tidning den 19 januari 2015. Bolaget har även haft samråd i tåkten med Länsstyrelsen i Västmanlands län och miljökontoret vid Köpings kommun den 17 februari 2015. Länsstyrelsen i Västmanlands län har under samrådet den 17 februari 2015 samt i meddelande den 20 februari 2015 meddelat att den planerade verksamheten medför betydande miljöpåverkan då den årliga produktionen i tåkten kommer överstiga 25000 ton/år.

Inkomna synpunkter

SGU har den 20 januari 2015 skrivit att bolaget gärna i sin kommande MKB beskriver geologin i bergtåkten samt redovisar materialets tekniska egenskaper, gärna via bifogade provtagningsresultat. När det gäller grundvatten bör sökanden redogöra för verksamhetens påverkan på omgivande yt- och grundvatten samt beskriva de hydrogeologiska förhållandena. Redogörelsen bör innehålla uppgifter om eventuella vattenförande sprickzoner och grundvattenytans läge i berggrunden.

Naturvårdsverket meddelade den 22 januari 2015 att de avstår från att lämna synpunkter i ärendet.

Kolsva Sport & Jaktsskytteklubb har den 3 februari 2015 lämnat synpunkter i ärendet. Föreningen har skjutning under fyra tisdagsförmiddagar i augusti månad och önskar därför att sprängning inte sker under denna tid. Klubben påpekar även att ett dike behöver rensas ur. Klubben ger även upplysning om att det kan behövas en sprängvakt på ytterligare ett ställe.

Kolsva Skytteförening har lämnat synpunkter i ärendet den 6 februari 2015. Skytteföreningen hänvisar till tidigare inlämnade synpunkter vid ansökan 2007 som behandlar igenväxta diken i omgivningen. Skytteföreningen vill även upplysa Svevia om att ett trätak över markörgraven har lagts. De bedömer att risken för att sprängstenar ska träffa taket är små, men vill ändå framföra att arbetet gjorts.

Trafikverket har den 6 februari 2015 meddelat att de inte har något att invända mot att tillstånd för fortsatt och utvidgad bergtåkt beviljas.

Skogsstyrelsen har den 12 februari 2015 meddelat att de inte har något att erinra mot fortsatt och utökad verksamhet.

Länsstyrelsen i Västmanlands län har genom Kulturmiljöenheten den 13 februari 2015 och den 23 april 2015 meddelat att en arkeologisk utredning behöver genomföras inom den planerade tåktens verksamhetsområde. Om den arkeologiska

utredningen drar ut på tiden kan ansökningshandlingen skickas in till prövningsmyndigheten varvid en komplettering kan ske vid ett senare tillfälle.

Vid annonsering i lokaltidningarna har inga synpunkter inkommit till Svevia. I övrigt har inga synpunkter inkommit inom svarstiden för utökat samråd och inte heller efter uppsatt svarstid fram till datum för inlämnande av ansökan.

Bolagets beaktande och bemötande av synpunkter

Trafikverket och Skogsstyrelsen har ingen erinran mot fortsatt verksamhet. Naturvårdsverket avstår från att yttra sig. När det gäller SGU:s yttrande behandlas geologin i bergtäkten och verksamhetens påverkan på yt- och grundvatten i MKB. När det gäller den verksamhet som förekommer på skjutbanan kommer Svevia att föra diskussioner med dem om hur verksamheterna kan fungera parallellt på bästa sätt.

I och med färdigställande av täktplaner och volymberäkning har ansökt volym ändrats efter genomfört samråd, från 4,6 miljoner ton till 4,2 miljoner ton. Ändringen i volym beror på att täktbotten har vinklats för att styra ytvattenavrinningen i sydlig riktning. Under samrådet har även hantering, mottagning och återanvändning av betong, tegel m.m. tagits upp som en kringverksamhet. Svevia har sedermera valt att inte låta denna verksamhet ingå i ansökan, då avsättningen för dessa produkter anses vara ringa i området.

Det faktum att inga kringboende eller andra berörda har lämnat synpunkter i genomfört samråd vittnar om att lokaliseringen i Kolsva måste anses vara lämplig.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Miljöprövningsdelegationen den 24 juni 2015. Efter kompletteringar kungjordes ansökan i ortstidningen Bärgslagsbladet/Arboga tidning den 14 juni 2016 och remitterades till Länsstyrelsen i Västmanlands län, Köpings kommun, Miljö- och byggnadsnämnden vid Köpings kommun, räddningstjänsten vid Västra Mälardalens Kommunalförbund, SGU, Trafikverket, Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Kolsva Skytteförening och Kolsva Sport & Jaktskytteklubb.

Yttranden har kommit in från Trafikverket, Västra Mälardalens Kommunalförbund, Kolsva Skytteförening, SGU, Kolsva Sport & Jaktskytteklubb, Miljö- och byggnadsnämnden och Länsstyrelsen i Västmanlands län. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Ansökan med yrkanden, åtaganden och förslag till villkor

Yrkanden

Svevia AB yrkar att Miljöprövningsdelegationen lämnar bolaget tillstånd i enlighet med 9 kap miljöbalken att i huvudsaklig överensstämmelse med ansökan;

- dels få ett tillstånd att bedriva fortsatt och utvidgad täkt av berg under 25 år enligt punkten **10.11 B** med tillhörande kross/sorteringsanläggning inom fastigheten Solberga 1:8 i Köpings kommun,
- dels få tillstånd att bryta 4,2 miljoner ton bergmaterial med ett årligt maximalt uttag upp till 300 000 ton bergmaterial,
- dels få tillstånd till följdverksamheterna enligt punkterna **10.50 C** och **26.150 C** i bilagan till miljöprövningsförordningen (2013:251) inom verksamhetsområdet,
- dels att Miljöprövningsdelegationens beslut - för det fall tillstånd till täkt meddelas - förenas med verkställighetsförordnande enligt MB 22:28 (med hänvisning till MB 19:5 punkt 11) - och att tillståndet då omedelbart får tas i anspråk.

Skäl för detta yrkande är det i nuläget kraftiga materialbehovet i den sökta täktens närområde och bolaget vill fortsätta bedriva verksamhet i likhet med de senaste årens produktion och inte hamna i ett oavsiktligt produktionsstopp. Bergtäkten i Kolsva kan leverera material med en mycket bra kvalitet som uteslutande finns i just denna bergtäkt. Täkten ligger i avsättningsområdet och omgivande täkter med liknande förutsättningar saknas. Vidare rör det sig om täkt av berg - förenlig med miljömålen - på en plats utan några tidigare starka motstående intressen eller omfattande störningsbild som skulle kunna utgöra hinder för omedelbar verkställighet. För att undvika långa materialtransporter in till tätorten finns starka miljömässiga och samhällsekonomiska skäl för ett sådant yrkande.

Ianspråkstagande av tillståndet kommer att ske under förutsättning att bolaget dessförinnan hos Länsstyrelsen i Västmanlands län, för den tillståndsgivna täktverksamheten, ställer sådan säkerhet som sägs enligt 9 kap. 6 a § miljöbalken.

Åtaganden

Svevia AB åtar sig att,

- dels normalt bedriva de mest bulleralstrande momenten borring, skutknackning och sprängning endast under helgfria vardagar, kl. 07-18,
- dels genomföra mätning av buller i samband med produktionsperiod vid minst ett tillfälle under de första tre åren av tillståndstiden,
- dels genomföra mätning av vibrationer och luftstöt vid minst ett tillfälle under de tre första sprängtillfällena och då det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade vibrationer eller luftstötväggar,
- dels informera boende om tidpunkt för sprängning före varje sprängning,
- dels bedriva egenkontroll för att uppfylla krav i miljölagstiftning och för villkor av verksamheten,

- dels ställa säkerhet för efterbehandling av täktområdet i form av bankgaranti till det säkerhetsbelopp Länsstyrelsen med stöd av 9 kap. 6 a miljöbalken så bestämmer.

Förslag till villkor

Svevia AB har gett följande förslag på villkorsskrivningar.

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. På avsnitt med olycksfallsrisker ska stängsel sättas upp eller allmänheten på annat sätt tydligt uppmärksammas på riskerna att beträda området.
3. Verksamhets- och brytningsområdet ska märkas ut i området på väl synligt sätt och med under verksamhetstiden varaktiga markeringar.
4. Den ekvivalenta ljudnivån från verksamheten får utomhus vid bostäder inte överstiga följande värden:

Vardag kl. 6–18	50 dB(A)
Sön- och helgdag kl. 6-18	45 dB(A)
Kväll kl. 18–22	45 dB(A)
Natt kl. 22–6	40 dB(A)

Nattetid ska dessutom gälla att momentanvärden får uppgå till högst 55 dB(A) vid bostäder.

De angivna värdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar och/eller genom närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärden ska beräknas för de tidsperioder som anges ovan. Buller ska kontrolleras genom mätning i samband med produktionsperiod vid minst ett tillfälle under de tre första åren av tillståndstiden. Därefter ska mätning endast ske om verksamheten förändras på sätt som kan medföra ökade ljudnivåer, efter befogade klagomål eller om tillsynsmyndigheten så kräver.

5. Särskilt bullrande/störande verksamheter såsom borrhning, sprängning och skutknackning får endast bedrivas helgfria vardagar mån-fre kl. 7.00–18.00. Krossning/sortering får bedrivas helgfria vardagar mån-fre kl. 6.00–22.00. Asfalttillverkning medges alla dagar kl. 0.00–24.00. Utlastning, transporter, underhållsarbete och annan mindre bullrande verksamhet medges på andra tider och dagar utöver detta. Om särskilda skäl föreligger får tillsynsmyndigheten medge tillfällig förlängning av arbetstiden för borrhning, skutknackning och krossning.
6. Före varje sprängning ska boende inom 500 m från brytningsområdets gräns informeras om tidpunkt för sprängning.
7. Sprängningar får inte utföras som medför att dels den sprängningsinducerade vibrationshastigheten, uttryckt som toppvärde i vertikalled mätt i sockel i närmaste

bostäder, överstiger värdet 4 mm/s, dels luftstöt vågor vid närmaste bostäder överstiger värdet 100 Pa, uttryckt som frifältsvärde.

De angivna värdena ska kontrolleras genom mätning enligt svensk standard, för närvarande SS4604866, vid minst ett tillfälle under de tre första sprängtillfällena och då det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade vibrationer eller luftstöt vågor samt på tillsynsmyndighetens begäran.

8. Åtgärder ska vidtas för att minimera spridning av damm från täkten och täktverksamhetens samtliga moment.

9. Fräs- och rivafalt får tas emot och hanteras inom täktområdet. Asfalt innehållande rester av stenkoltjära får inte tas emot på området.

10. Uppsamlat och avlett vatten från täkten ska ske genom sedimenteringsanläggning försedd med oljeavskiljande anordning, innan vattnet leds vidare. Sedimentationsanläggning ska vara ändamålsenligt utförd och dimensionerad.

11. Kemikalier, petroleumprodukter och farligt avfall ska vara märkta samt förvaras i täta behållare på tät, invallad yta, som är skyddad från nederbörd. Fordonsbränsle ska förvaras enligt ovan eller i dubbelmantlade cisterner. Cisternerna ska förses med påkörningsskydd.

12. Tankning och parkering över längre tid av hjulburna fordon och maskiner får endast ske på yta som är särskilt iordningställd för att förhindra spridning av oljespill. Utrustning för sanering av spill ska finnas lätt tillgänglig vid bedrivande av verksamhet.

Detta villkor gäller inte kross- och sorteringsverk eller asfaltverk. Dessa ska dock hanteras och ställas upp på ett sådant sätt att läckage till omgivande mark, ytvatten och grundvatten förhindras.

13. Uttag av berg ska ske med en successiv efterbehandling allteftersom brytningen fortskrider där ytmässigt så är möjligt. I god tid innan tillståndets slutdatum ska verksamhetsutövaren inge en slutlig efterbehandlingsplan till tillsynsmyndigheten. Samtliga efterbehandlingsåtgärder ska vara slutförda ett år efter avslutad täktverksamhet, dock senast vid tillståndstidens utgång.

14. Ett kontrollprogram ska upprättas och lämnas till tillsynsmyndigheten senast 3 månader efter lagakraftvunnet tillstånd. Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att ange närmare bestämmelser för vad kontrollprogrammet ska innehålla.

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att meddela ytterligare villkor om arbetstider i täkten utöver de som anges i villkoret ovan samt godkänna den slutliga efterbehandlingsplanen.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Avgränsning

Den ansökta verksamheten kommer inte att påverka grundvattenströmningen eller grundvattentillgången i omkringliggande brunnar. Påverkansområdet är begränsat och omfattar huvudsakligen verksamhetsområdet så att en eventuell grundvattensänkning endast kommer att medföra en obetydlig påverkan på grundvattennivåerna i omgivningen. Mot bakgrund av detta bedömer Svevia att det är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen påverkas negativt genom täktverksamhetens inverkan på vattenförhållandena. Någon tillståndsprövning enligt 11 kap miljöbalken bedöms därför inte vara nödvändig.

Verksamhets- och brytningsområde

Med verksamhetsområde avses i föreliggande ansökan ett område som omfattar ytor för materialexploatering, anläggningar för krossning, upplagshantering samt yta för eventuell uppställning av asfaltverk. Verksamhetsområdet omfattar 27,4 ha och brytningsområdet 16,5 ha.

Ingen etappindelning är aktuell i föreliggande ansökan. Täkten kommer fortsättningsvis att drivas i nordlig riktning. Täktbotten kommer även fortsättningsvis att vara kvar på dagens nivå och kommer framledes att vinklas för att erhålla en lämplig ytvattenavrinning mot söder.

I verksamhetsområdets södra del finns kontors- och manskapsbodan uppställda. Placeringen av dessa bodar kan komma att ändras och flyttas in mot själva täktområdet. Ytor för parkering och avställning av arbetsfordon som särskilt tätats för oljespill finns upprättade. Dessa ytors placering kan komma att flyttas under täktens drift för att vid varje tillfälle stå på lämpligast möjliga plats.

Planförhållanden

Köpings kommuns översiktsplan antogs den 24 september 2012. Enligt planen är området där täkten är belägen utmärkt som ett täktområde. En grön yta tangerar täktområdet vilken är markerad som S:16 - en skog med ett socialt värde. Det är klassat som ett tätortsnära strövområde som dock begränsas av en nedlagd soptipp, skjutbana och bergtäkt. Den gröna ytan påverkar inte Svevias planer för fortsatt täktverksamhet, då planerad brytning kommer att fortgå i nordlig riktning. En översiktsplan har endast en vägledande roll och är inte juridisk bindande. Området är inte detaljplanelagt.

Dispositions rätt

Nyttjanderättsavtal har tecknats med fastighetsägaren till berörd fastighet.

Arbetstider i täkten

Starkt bullrande verksamhet såsom sprängning, borrhning och skutknackning kommer endast att ske under helgfri vardag kl. 7.00–18.00. Krossning är planerad att bedrivas helgfri vardag kl. 6.00–22.00. Asfalttillverkning planeras alla dagar kl. 0.00–24.00. Utlastning, transporter, underhållsarbete och annan mindre bullrande verksamhet kan även ske på andra tider och dagar utöver detta.

Vid större efterfrågan av bergmaterial är det av stor vikt att kunna krossa materialet vardagar fram till kl. 22.00. Med tanke på kringboende har Svevia valt att ansöka om denna verksamhet under kvällstid snarare än att bedriva verksamhet under helgtid.

Vad gäller arbetstid dygnet runt alla dagar för ett asfaltverk har Trafikverket möjlighet att ändra kravspecifikationerna för utläggning av asfalt på högtrafikerade vägar/Europavägar. Ändringarna innebär att utläggning av asfalt på dessa vägar ofta kan ske nattetid på grund av arbetsmiljöskäl, trafikplanerings- och trafiksäkerhetsskäl.

Om kravspecifikationerna ändras för Trafikverkets projekt är det av största vikt att Svevia har möjlighet att uppfylla kraven för att leverera asfaltmassa nattetid. Verksamhet kan pågå under hela året. Verksamheten i tåkten kommer till stor del att styras utifrån det materialbehov som finns till planerade väg- och anläggningsarbeten inom kommunen och Köpingsområdet under de närmaste åren.

Avbaning/avtäckning

Innan borring och sprängning kan ske avtäckts det planerade uttagsområdet med grävmaskin. Ytan som ska brytas ska vara fri från jord och vegetation. Tidigare brytning visar att moräntäcket på området är mellan ca 0-1 meter. Avbaningsmassorna kan användas för efterbehandling i syfte att få tillbaka växtlighet på slänterna. Avbaningsmassorna skall läggas i ordnade upplag.

Borring

En borrhingsplan upprättas vilken anger försättning, hålavstånd, håldjup, hållutning och håldiameter. Borrhingens utförande och omfattning bestäms av bergets kvalitet, önskat styckefall, laddning, hänsyn till vibrationer etc.

Sprängning

Antalet sprängningar beror på behovet av ballast och minimeras för att undvika störningar i drift och underhåll. Vid en normalproduktion med upp emot 200 000 ton krävs 4-5 sprängsalvor per år. Vid en årsproduktion på 300 000 ton krävs ca 6-8 sprängsalvor.

Sprängning utförs enligt gällande bestämmelser och anpassat till de förutsättningar som gäller för aktuell salva. Varje sprängning journalförs i sprängjournal. Sprängning sker enligt en laddningsplan som är anpassad för de rådande omständigheterna med vald håldiameter, laddningsmängd och tändföljd. Sprängning kommer att ske direkt efter laddning. Separerade blandningar i bulkform kommer med en tankbil, vilka blandas på plats och fylls ner i borrhålen. Inga sprängmedel kommer att förvaras på anläggningen. Innan sprängning får boende inom närområdet information i brevlådan. Fem minuter före sprängning utryms tåkten samt att infarten blockeras. Ljudsignaler ljuder direkt före och efter varje sprängning.

Den sökta tåktverksamheten omfattar en användning av ca 10-20 ton sprängmedel per sprängtillfälle, vilket medför att verksamheten omfattas av

den lägre kravnivån i Sevesolagstiftningen, lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. En Sevesoanmälan enligt lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor har bifogats ansökan.

Krossning

Krossning utförs normalt med mobila verk. Krossuppställning sker så nära det losshållna berget som möjligt och matas med grävmaskin. Materialet går vidare från förkrossen till en konkross. De färdiga produkterna transporteras och läggs på upplag med hjullastare. Vid en normalproduktion på upp till 200 000 ton är tidsåtgången vid krossning ca 5 månader fördelad över året beroende på vilka fraktioner som ska tillverkas. Vid en maximal årlig produktion sker krossning under ca 8 månader.

Skutknackning

I samband med sprängning blir det ofta en viss procent skut - block med större storlek än vad som kan matas i förkrossen. Det tillfälliga upplaget av skut placeras normalt så att den kommande skutknackningen kan ske med en pallkant eller materialupplag som bullerskydd. Knackning sker då mängden skut föranleder detta och det är kostnadseffektivt att handla upp detta moment. Skutknackning sker inom täktområdet i nivå med täktbotten.

Tvättning

Tvättning av makadamfraktioner kan komma att ske i tåkten under främst sommartid. Om tvätt sker kommer vattnet att avledas via pumpgroparna till en sedimentationsanläggning för omhändertagande av eventuella sediment innan det avrinner från tåkten. Vattnet i pumpgroparna kommer i första hand om möjligt att återanvändas i samband med tvättning av material.

Transporter

Transporter vid in- och utfart från tåkten sker via lokal tillfartsväg vidare ut på det allmänna vägnätet. Befintlig väg är i bra skick och belagd med asfalt. Det saknas boende längs in- och utfartsvägen och i dess omedelbara närhet vid anslutningspunkten till allmänna vägnätet, väg 250. Den största delen av transportererna går i sydlig riktning mot Köping och E18. Uttransporter sker med lastbil, med eller utan släp.

Vid ungefärlig normalproduktion på 250 arbetsdagar per år blir antalet uttransporter ca 23 per dygn. Vid en maximal årlig produktion på 300 000 ton vid 250 arbetsdagar per år kan antalet uttransporter bli ca 38 per dygn. Om ett asfaltverk placeras i tåkten kommer detta innebära ett extra tillskott av transportrörelser under en begränsad tid. Vid hög asfaltsproduktion under 8 månader beräknas antalet uttransporter till 19 per dygn. Även införsel av rena jord- och schaktmassor samt morän genererar transporter. Införsel av rena jord- och schaktmassor kan oftast samordnas så att de tas in med returtransport efter uttransport av en färdig krossprodukt. Därmed ger denna hantering inte ett stort extra tillskott av transporter. Tre extra dagliga intransporter av externa massor beräknas per år.

Asfaltverk

Asfalttillverkning kommer att bedrivas i bergtäkten när behov finns under kortare perioder. Råvarorna för asfalttillverkning är i huvudsak ballast, eldningsolja för uppvärmning, bitumen som bindemedel, filler, cellulosafibrer och återvunna asfaltmassor. Materialet transporteras från upplag till dosering med hjullastare. Materialet transporteras på transportband från dosering till asfaltverket där det torkas, värms upp och blandas efter arbetsrecept. Lagring av bitumen sker vidverket i isolerade tankar. Eftersom asfalttillverkning är säsongsberoende kommer verksamheten att variera och produktion pågår normalt under perioden maj-november. Maximal volym asfalt som kommer att produceras årligen inom området är 100 000 ton.

Införsel av rena jord- och schaktmassor samt morän

Rena jord- och schaktmassor samt morän är planerade att tas emot vid täkten för att kunna användas till efterbehandling, vallar och anläggning av vägar och planer inom området. Volymen av rena jord- och schaktmassor samt morän uppgår till maximalt 20 000 ton per år.

Samtliga massor som tas emot ska vara utan risk för negativ miljöpåverkan. Massornas ursprung samt vilken typ av verksamhet som bedrivits på platsen måste klargöras. Med rena schaktmassor avses massor, som med utgångspunkt i Naturvårdsverkets handbok 2010:1, endast har en låg föroreningsrisk, s.k. mindre än ringa föroreningsrisk. Om schaktmassor misstänks vara förorenade ska prov tas för att säkerställa att massorna inte innebär någon risk för negativ miljöpåverkan.

Mottagning, hantering och återanvändning av fräs- och rivasfalt

Fräs- och rivasfalt kan komma att tas emot och användas vid nyproduktion av asfalt och vid framställande av gruslitage samt som förstärkningsmaterial. Asfalt som innehåller stenkolstjära kommer inte att tas emot. Volymen av fräs- och rivasfalt kan uppgå till maximalt 20 000 ton/år.

Efterbehandling

Efterbehandlingen syftar till att återställa området till skogsmark. Dammarna bedöms kunna utgöra en tilltalande biotop för olika djurarter. Utformningen av efterbehandlingsplanen bör inte ses som en statisk lösning då förutsättningarna kan ändras i framtiden. Sökanden förbehåller sig rätten att i framtiden diskutera alternativa efterbehandlingsformer, om så skulle bli aktuellt, med vid tidpunkten tillsynsmyndigheten.

I efterbehandlingsplanen visas att schaktkanten släntas. De inom området befintliga avbaningsmassorna kommer att bredas ut över området för att täcka upplagsplaner och delar av slänterna för att underlätta för vegetationen att få fäste. Bodar och annan kringutrustning tas bort. Hårdgjorda ytor rivs upp och marken ansluts till omkringliggande naturmark. Infartsvägen lämnas kvar vilken kan användas vid framtida skogsbruk.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Områdesbeskrivning

Bergtäkten är belägen ca 15 km nordväst om Köping och ca 1 km norr om Kolsva tätort. Täkten ligger ca 500 m öster om väg 250. Täktområdet är insynsskyddat och ligger inom ett större sammanhängande skogsområde. Täktområdet breder ut sig i ett 1 km långt och 350 m brett bergsområde som är utsträckt i nord, nordvästlig riktning. Koordinat mitt i planerad täkt är 6608880, 546980 (SWEREF99).

Närmaste bebyggelse är Klingstugan på fastigheten Gisslarbo 3:6 i nordostlig riktning, ca 500 m från planerat slutligt brytområde. Åt sydväst ligger ett koloniområde på ett avstånd av 700 m och i söder ligger fastigheter i Kolsva på ett avstånd av 1,1 km. Invid täkten ligger en skjutbana. Mellan täkten och samtlig bebyggelse finns uppvuxen skog. En fastighet ligger även längs med infartsvägen till täkten på fastigheten Gisslarbo 4:1 (Skånetorpet) och denne ägs av Svevia AB.

Den befintliga täkten påverkar inte landskapsbilden i ett öppet landskap. Planerad fortsatt täkt innebär dock ett intrång i naturmiljön och en lokal påverkan på landskapsbilden bedöms som oundviklig. Med en tillfredställande efterbehandling behöver dock intrånget ur landskapsbildssynpunkt inte bli bestående.

I täktens direkta närhet finns inga sjöar, men dock ett vattendrag i västlig riktning, Hedströmmen. Från täktens verksamhetsområde leds ytvatten ut i befintligt dike åt öster mot kärrmarker och fortsätter vidare mot Hedströmmen via ett 2 km långt dikessystem. Hedströmmen mynnar slutligen ut i Mälaren. Avståndet från täkten till Hedströmmen är ca 800 m. Vid Kolsva finns även ett skyddsområde för vattentäkt. Skyddsområdet är indelat i brunnsområde samt skyddszon.

Lokalisering

Svevia anser att lokaliseringen vid Kolsva är lämplig för denna typ av verksamhet, då täkten varit i drift under en lång tid och i tidigare ansökningar värderats som lämplig. Sveglias intentioner med täkter är att hellre bedriva verksamhet i redan öppnade täkter i stället för att öppna en ny täkt på annan opåverkad plats.

Fördelar med brytning i föreslaget område: Täkten ger ett mycket bra kvalitativt stenmaterial och stora volymer av bergmaterial finns att tillgå. Lokaliseringen ger korta transportavstånd till Mälarenregionen. Det är tämligen långt till bebyggelse och få motstående intressen ur kultur-, natur- eller friluftslivssynpunkt. Inga dricksvattenintressen finns i området. En etablerad täkt kan fortgå och leverera material till marknaden som har ett behov. Täkten är transportmässigt mycket strategiskt placerad.

Nackdelar: Verksamhetsrelaterad miljöpåverkan inom området såsom buller, vibrationer och damning. Ett intrång i naturmiljön fortgår. Tunga transporter genereras i området.

Alternativa placeringar – Motiv

Alternativa lokaliseringar till att få material i regionen är t.ex. från övriga befintliga täkter i området. Inom Köpings kommun finns andra täkter som ger kommunen och

närområden försörjning av krossprodukter, dock inte med liknande kvalitet. De täkter i Köpingsområdet med omgivande kommuner som skulle kunna verka som alternativ är Vändle (anläggningsnr. 1980-009-606), Folkesta (0484-20-020) och Nytorpsberget (1960-001-601).

Fördelar med leverans från andra tillståndsgivna täkter i området: Ingen ytterligare verksamhetsrelaterad miljöpåverkan inom sökt område utan material tas från andra områden där påverkan av naturmiljön sker.

Nackdelar: Ingen annan täkt finns på denna sida av Köping. För att få bergmaterial till denna del av Västmanland krävs längre transporter. För att få liknande bergkvalitet innebär det ett avsevärt mycket längre transportavstånd vilket innebär ökade kostnader och utsläpp. Andra tillståndsgivna naturgrustäkter är inte möjliga med tanke på behov, miljömål och naturhushållning.

Svevia har även redovisat två nya alternativa lokaliseringar. Om det ska vara möjligt får en alternativ lokalisering inte ligga längre bort än ca 20 km från Köping. Eftersom ansökan gäller utökning av en befintlig verksamhet har alternativa platser endast studerats översiktligt. De alternativa lokaliseringarna är baserade på en rapport från SGU och Länsstyrelsen: "Krossbergsinventering inom södra delarna av Västmanlands län. Regionala inventeringar av grus m.m. Rapport 1991:5". Platserna Kallviken och Gölmossen utretts mer ingående.

Ovan nämnda alternativ ligger inom rimligt transportavstånd till Köping och Kolsva som är de huvudsakliga avsättningsområdena. Alternativen Gölmossen och Kallviken ligger längst från Köping. Solberga ligger närmast det huvudsakliga avsättningsområdet och är även det alternativ som ligger närmast större transportväg.

Gölmossen och Kallviken har längre avstånd till närboende än Solberga, men sämre utfartsmöjligheter. Vid Solberga passerar inte transporter några bostadshus längs vägen, vilket transporter måste göra i både Kallviken och Gölmossen för att komma ut till väg 250. Vid Gölmossen måste även transporter passera längs med och genom områden som är klassade som riksintresse för kulturmiljövård. I Solberga har det påträffats arkeologiska fyndigheter inom verksamhetsområdet. Även vid lokaliseringen i Kallviken finns det arkeologiska fyndigheter i anslutning till området.

Kolsva vattentäkt ligger cirka 500 meter i västlig riktning från täkten i Solberga. Verksamheten bedöms dock inte ha någon påverkan på denna. Sammanfattningsvis bedöms de alternativa lägena innebära motsvarande eller större konflikter med kulturvärden eller närboende och boende utmed transportvägar.

Nollalternativ

Ett nollalternativ innebär att täkten avslutas och efterbehandlas.

Fördelar: Ingen inverkan på närmiljön för när-/kringboende och naturintresserade runt täkten vid Kolsva. Ingen verksamhetsrelaterad miljöpåverkan, ingen risk för påverkan vad gäller förorening av yt- och grundvatten, inga luftföroreningar eller

utsläpp av avgaser, inga vibrationer, luftstövågor eller transporter i området och dess närhet. Efterbehandling sker av täktområdet.

Nackdelar: Avslag på ansökan innebär att en täkt med mycket bra kvalitetsvärden skulle försvinna. Längre transportavstånd till avsättningsområdet. Alternativa områden för en ny bergtäkt måste undersökas för att man på sikt ska kunna tillgodose materialbehovet. Befintlig resurs utnyttjas inte fullt ut. Genom att bryta material från en icke avslutad täkt med befintliga planer och vägar uppnås ett mindre ingrepp i naturen än vad en nyetablering skulle innebära. Alternativet är inte lämpligt ur vare sig miljömässig, ekonomisk eller praktisk synvinkel.

Samhällets utveckling och miljömål

De miljömål som täktverksamheten kan beröra är främst målen grundvatten av god kvalitet, god bebyggd miljö, levande sjöar och vattendrag, myllrande våtmarker, levande skogar samt ett rikt djur- och växtliv. Förslag till regionala miljömål har fastställts. Nedan redovisas sammanfattning av de mål som berör denna verksamhet.

Grundvatten av god kvalitet

Täktområdet berör inget vattenskyddsområde eller område som är av stor vikt för samhällets vattenförsörjning. Få kemikalier används för täktverksamheten och risken för förorening av grundvattnet är liten. Pumpning av vatten från täkten kommer att ske. Dock kommer det vatten som pumpas att passera en sedimentationsdamm med oljefälla innan det leds ut i ett befintligt dike öster om täkten och bedöms därmed inte påverka omgivningarna.

God bebyggd miljö

Planerad verksamhet bedöms inte medföra högre bullernivåer vid närliggande bostäder än gällande praxis för täktverksamhet. Täkten kommer att kunna producera bergmaterial som kan ersätta naturgrus, vilket går i linje med miljömålet för god bebyggd miljö och bidrar därför till att uppfylla miljömålen i denna del. Täktverksamheten sker på mark som redan är påverkad av mänsklig aktivitet genom ett aktivt skogsbruk. Efter avslutad täktverksamhet kan området efterbehandlas så att värden för naturmiljön och friluftslivet tillskapas.

Levande sjöar och vattendrag

Täktverksamheten kan innebära ett ökat tillskott av kväveföreningar från sprängmedelsrester till ytvattenrecipienten. Studier har visat att spill vid hanteringen är en stor källa. Bolaget arbetar för en noggrann sprängmedelshantering så att så lite spill som möjligt uppkommer. Utsläpp av kväve från täktverksamhet är generellt sett liten i förhållande till andra kvävekällor så som jordbruksmark.

Utgående vatten från verksamheten avleds via en damm med oljeavskiljande anordning där suspenderat material sedimenterar. Svevia följer upp provtagning och utvärdering av utgående vatten från sedimentationsdammen enligt rutiner i kontrollprogrammet för verksamheten. Under 2015 byggdes avloppet från personalbodarna om och moderniserades, vilket bidrar till en ökad vattenrening och minskad belastning av näringsämnen i närliggande vattendrag.

Myllrande våtmarker

Vid ny täktansökan tar bolaget hänsyn till våtmarker i området. Vid behov genomförs inventering. Täktplaner planeras och anpassas för att förhindra negativ påverkan på omkringliggande våtmarker. I de täkter där så krävs genomförs även grundvattennivåmätningar för att säkerställa att vattennivån inte påverkas negativt.

Levande skogar

Den biologiska mångfalden i området bedöms inte påverkas negativt av aktuell täktverksamhet. Efterbehandling kan bidra till biologisk mångfald genom skapande av olika biotoper.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Svevia har under ansökningsprocessen bedömt att ingen miljö kvalitetsnorm riskerar att överskridas vid den planerade fortsatta verksamheten vid Kolsva. Nedan görs en översiktlig genomgång av samtliga typer av miljö kvalitetsnormer.

Miljö kvalitetsnormer för luft

Täkten är lokaliserad utanför den centrala delen av Kolsva. Svevia anser att den planerade täktverksamheten inklusive transporter inte kommer att bidra till miljö kvalitetsnormerna för luft överskrids.

Miljö kvalitetsnormer för grund- och ytvatten

Väster om täkten finns en statusklassificerad grundvattenförekomst Köpingsåsen, Kungsör-Hed (SE660349-150685). Förekomsten har en god kemisk grundvattenstatus och en god kvantitativ status. Gisslarboån (SE661312-150066) är ett vattendrag där den ekologiska statusen har klassificerats som otillfredsställande och Vattenmyndigheten har bedömt att det finns skäl att fastställa miljö kvalitetsnormen till god ekologisk status med tidsfrist till 2021. Hedströmmen mellan Galten/Mälaren och mynningen till Gisslarboån (SE659976-150592) har klassificerats till måttlig och Vattenmyndigheten har även här bedömt att det finns skäl att fastställa miljö kvalitetsnormen till god ekologisk status med tidsfrist till 2021.

De föroreningar från täktverksamhet som erfarenhetsmässigt kan uppstå är olje- och drivmedelspill (petroleumprodukter) från arbetsmaskiner samt suspenderat material och kväverester i ytvatten (härrörande från sprängmedel). Idag finns sedimentationsanläggningar upprättade och om så bedöms nödvändigt kommer ytterligare en sedimentationsanläggning med oljefälla att anläggas. Suspenderat material och oljerester ska vid en väl fungerande sedimentationsanläggning inte kunna transporteras vidare ut i omgivningarna. Om petroleumprodukter till följd av något haveri skulle finnas i vattnet blir dessa kvar i oljefällan. Konstruktionen används i flertalet av Svevias täkter och har visat sig fungera mycket tillfredsställande.

Miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten

Dessa normer bedöms inte vara aktuella för täkten.

Miljö kvalitetsnormer för buller

Vid all etablering av miljöfarlig verksamhet i Sverige tillämpas miljöbalkens (1998:808) bestämmelser samt de riktvärden som anges i Naturvårdsverkets vägledning rapport 6538. I denna ansökningshandling återfinns bullerberäkningar som visar att dessa riktvärdesnivåer klaras. Det saknas därför skäl att anta att buller från tåktverksamheten skulle kunna medföra skadliga effekter på människors hälsa.

Naturbeskrivning, fauna och flora

Tåktområdet är beläget i ett höjdområde där berggrunden består av leptit som är relativt sprickfattig. Området mellan tåkten och den nedlagda järnvägsbanken består av barrskog med inslag av asp och björk. På vissa ställen är marken försumpad. Området mellan järnvägsbanken och väg 250 är bevuxen med granskog som i söder övergår till ett öppet kuperat landskap med ett fåtal lövdungar. Området öster om skogsmarken utgörs helt av skogsmark med en markerad nord sydgående dalgång som delvis utgör kärr och blötmark. Omgivande skog tjänar även som insynsskydd. I kommande brytning är skogen till viss del avverkad.

Enligt "Skogens Pärlor" finns det i tåktens direkta närområde inga kända nyckelbiotoper eller andra särskilt skyddsvärda naturvärden. På ett avstånd av ca 650 m i nordöstlig riktning finns dock en nyckelbiotop kombinerad med en biotopskyddad yta. Den biotopskyddade ytan på 7,2 ha är en äldre naturskogsartad skog och nyckelbiotopen på 7,4 ha är en barrskog med stort inslag av senvuxna träd (N424-2012). Åt öster finns ett naturvärde i form av en myr och skogsmosaik på 4,1 ha. I anslutning till tåkten, åt öster, finns en sumpskog på 6 ha med lövskog, blandad ospecificerad skog dominerar. I övrigt finns inte några värden utifrån ett skogsvårdhänseende runt tåkten. En kontroll har även gjorts i Artportalen och det finns inga specifika uppgifter om flora och fauna.

Bolaget avser att i största möjliga mån behålla vegetation och skogsridå mellan brytningsområde och verksamhetsgräns, som bullerskydd och även insynsskydd. I de norra delarna av tåkten kommer framförallt skog att bevaras mellan bryt- och verksamhetsgräns, samt kring fornlämningen som påträffats i området efter den arkeologiska utredningen.

Naturvärdesinventering

En naturvärdesinventering har genomförts av Enetjärn Natur AB på uppdrag av bolaget. I naturmiljön har två mindre objekt med naturvärdesklass 3 (påtagligt naturvärde) identifierats. Det ena området är ett aspbestånd och det andra ett kärr. De avgränsade naturvärdesobjekten upptar endast en mycket liten del av det planerade verksamhetsområdet och den planerade utvidgningen av bergtåkten bör utformas så att påverkan på naturvärdesobjekten blir så liten som möjligt.

Diket öster om tåkten som leder till Hedströmmen bedöms ha ett visst naturvärde (dock inte tillräckligt högt för att klassas som naturvärdesobjekt) eftersom den bidrar till variationen i landskapet och hyser vissa biotopkvaliteter som blöt död ved och livsmiljöer för arter som trivs i fuktiga miljöer. Vattnet som kommer från verksamhetsområdet rinner efter ett par hundra meter ihop med ett betydligt större dike. Endast en liten del av vattnet i diket kommer från verksamhetsområdet. De naturvärden som finns i anslutning till diket är inte beroende av vattenkvalitet men

kan påverkas om vattenmängden i diket påverkas i större skala. Eftersom diket längre ner rinner till vattendraget Hedströmmen med otillfredsställande ekologisk status bör sedimentationsdammarna utformas på ett sätt som påverkar diket så lite som möjligt för att begränsa ytterligare påverkan på vattendraget.

Av resterande inventeringsområde bedöms hyggen, ungsogar, medelålders granskogar och verksamhetsområdet ha lågt naturvärde. Inventeringsområdet omges av skogsdominerat landskap. Sammanfattningsvis är bedömningen att de naturvärden som finns i inventeringsområdet också finns i de närmaste omgivningarna.

Fornlämningar

Bolaget har genomfört en arkeologisk utredning, där det påträffades en stenåldersboplats och en fyndplats. Fyndplatsen kräver inga åtgärder. Dock måste området kring boplatsen undantas från täkten, vilket bolaget har tagit hänsyn till och redigerat i brytningsplanen. 30 meter, respektive 40 meter kring boplatsen har avsatts som skyddsområde.

Väster om täktområdet finns tre fornlämningar, ett vägmärke (milstolpe i gråsten), en fornlämningsliknande bildning (rund 11 m diameter och 0,6 meter hög.) och en husgrund där källaren fortfarande är i bruk. Den fortsatta planerade täktverksamheten bedöms inte påverka dessa kända fornlämningar. Skulle en tidigare inte känd fornlämnning upptäckas under täktens drift kommer Svevia omedelbart att stoppa arbetet och informera Länsstyrelsens kulturmiljöenhet, detta i enlighet med lagen (1988:950) om kulturminnen.

Geologi - Bergkvalité

Täkten i Kolsva ligger i ett tämligen markerat höjdområde som är ca 1 km långt och 350 m brett. Över hela området påträffas berg i dagen vilket gör att det generella jorddjupet i området betraktas som ringa. I områdets sydvästligaste del överlagras berget av upp till 3 m stenig grusig morän. Bergsområdet domineras av en ljusgrå finkornig svagt bandad omkristalliserad leptit, en vulkanisk bergart.

Materialet från denna täkt har en utmärkt kvalitet och är väl lämpad för tillverkning av alla slags produkter för väg- och anläggningsverksamhet. Materialet är också så slittåligt att det kan användas som beläggingsmaterial och klara de hårdaste kraven för asfalt på högratifierade vägar (Kulkvarnsvärde 6, LA-tal 13). Tillgången på liknande kvalitetsmaterial i och kring Västmanlands län är begränsad.

Materialet lämpar sig även väl till betongtillverkning, då halten av långsamt alkalireaktivt material i form av mikrokristallin kvarts är låg. Bergarten uppvisar heller inte komponenter som kan vara skadliga för betong, såsom lermineral och sulfidmineral.

Huvudbergarten med dess finkorniga och homogena sammansättning (korndensitet $2,67 \text{ g/cm}^3$) skapar goda förutsättningar för en mycket god bergkvalitet, något som också bekräftas genom analyser av de tekniska parametrarna. Enligt analysvärden är bergarten i Kolsva av bergtyp 1.

Hydrologi, yt- och grundvatten

I tåktens direkta närhet finns inga sjöar, men dock ett vattendrag i västlig riktning, Hedströmmen. Från tåktens verksamhetsområde leds ytvatten ut i befintligt dike åt öster mot kärrmarker och fortsätter vidare mot Hedströmmen via ett 2 km långt dikessystem. Hedströmmen mynnar slutligen ut i Mälaren. Avståndet från tåkten till Hedströmmen är ca 800 m.

Nettonederbörden/specifika avrinningen inom topografiska kartbladet Västerås SV har beräknats till 290 mm/år dvs. ca $9,1 \text{ l/s} \cdot \text{km}^2$. Den nederbörd som faller över brytområdet, vilken inte infiltrerar till grundvatten, leds till sedimenteringsdammar i tåktens östra del. Sedimentationsdammarna har en oljeavskiljande anordning. Härifrån leds vattnet till ett befintligt dike öster om tåkten. Diket går ihop med det vatten som kommer från markerna norr om tåkterna och vilken senare rinner ner mot Hedströmmen.

I och med att tåktens dagvatten fångas upp i olika led i verksamheten med infiltration i tåktbotten, dammar med oljeavskiljning samt att avståndet till närmaste vattendrag är långt gör Svevia den bedömningen att dessa inte kommer att påverkas av tåktverksamheten.

Sedimentationsanläggningen består av två dammar som är förbundna med ett rör i botten vilket gör att vattnet avrinner i botten mellan dammarna. Om eventuella petroleumprodukter till följd av något haveri skulle finnas i vattnet stannar dessa kvar i den första dammen. Dammens yta kan då effektivt saneras. Från den andra dammen avrinner vattnet i överkant. Konstruktionen används i flertalet av Svevias tåkter och har visat sig fungera mycket tillfredsställande. Tillsyn av sedimentationsanläggningen sker okulärt. Provtagning i sedimentationsdamm och dike görs 1 ggr/år under hösten vid drift med analys av N-tot, oljeindex, pH eller då tillsynsmyndigheten särskilt så begär.

De pumpgropar som finns inom tåktområdet kan även användas som vattenreservoar vid dammbekämpning i verksamheten. Vid eventuell tvättning av material i tåkten kommer vattenuttag i första hand ske genom recirkulation från pumpgropen inom tåktområdet.

Grundvattnets nivå i berg har under åren 2004-2011 mätts i ett bergborrat rör strax nordväst om tåktområdet. Vattennivåer har också mätts i observationsrör invid schaktkanten. Mätningarna visar att grundvattennivån i berggrundens grundvattenmagasin ligger ca 2-4 m under markytan.

För att kartlägga nuvarande hydrologiska förhållanden i tåktområdet samt för att få en bedömning av framtida förhållanden har Svevia låtit upprätta en hydrogeologisk utredning. Den pågående tåktverksamheten har förändrat det naturliga avrinningsmönstret där tåktverksamheten pågår. Men yt- och grundvatten når ändå samma recipient, Hedströmmen, som under ostörda förhållanden. Den planerade tåktverksamheten kommer att, lokalt inom och i anslutning till brytningsområdet, successivt förändra avrinningsmönstret genom att brytningen kommer att bedrivas kring vattendelaren i tåktområdet. Yt- och grundvatten kommer att tillföras tåktområdet och passera detta via ett klarningsmagasin innan det når recipienten,

Hedströmmen. Någon påverkan på mängden vatten som når recipienten till följd av denna förändring av avrinningsmönstret kan inte förutses.

Vad gäller sprängning och dess påverkan på vatten så är bulksprängämnen av emulsionstyp relativt svårlösta i vatten varför fritt kväve endast beräknas från hanteringsspill och odetonerade sprängämnesrester. För den aktuella täkten har det, som tidigare nämnts, beräknats till 0,5-1 % av den sprängämnesmängd som hanteras. Kväveinnehållet i emulsionssprängämnet är ca 28 %. Detta ger ett kväveutsläpp till vatten från sprängning vid en normalproduktion på 200 000 ton följande (för en maximalproduktion 1,5 ggr) = 63-127 kg. Svevia gör bedömningen att delar av de kväverester som eventuellt finns kvar från bulksprängämnet kommer att fastläggas i diken av befintlig vegetation. Enligt upprättad hydrogeologisk utredning framgår att kväveinnehållet i avbördat vatten från täkten bedöms öka mängden i recipientens vatten med ca 123 kg per år vilket utgör 0,00058 % av den totala kvävetransporten, 223 ton, i recipienten i medeltal över året.

Enligt utredningen kan den planerade bergtäkten bedrivas till planerat djup inom ansökt täktområde med begränsad inverkan på grundvattenförhållandena i omgivningen. Någon påverkan på allmän vattenförsörjning, enskilda vattentäkter (brunnar) eller grundvattenberoende miljöer bedöms inte bli följden av en täktverksamhet av planerad omfattning. Att grundvattenförande sprickor-/sprickzoner skulle påträffas vid täktverksamheten, som påtagligt skulle kunna förändra det redovisade influensområdet, kan inte förutses. Således bedöms t.ex. inte vattenförhållandena i de våtmarker som finns i närområdet till det utökade täktområdet komma att påverkas.

Strandskydd

Dikena i östlig riktning, vilka mottar vatten från täkten, omfattas av ett strandskydd på 25 m. Avståndet från brytområdet till dikena är ca 130 m. Täktplanen har utformats för att på bästa sätt undvika att någon typ av förorening ska nå diket. Strandskyddsfrågan avgörs inom tillståndsprövningen för den miljöfarliga verksamheten.

Berört område–besiktning–information

På grund av avståndet och frekvensen av sprängtillfällen per år är det Svevias uppfattning att fastigheter och närboende inte riskerar att påtagligt och varaktigt störas av verksamheten. Det finns rutiner för att undvika överraskningsmomentet för närboende genom informationsspridning. Innan sprängning informeras närboende genom informationslapp i brevlådan. 5 minuter före sprängning utryms täkten samt att infarten blockeras. Ljudsignaler ljuder direkt före och efter varje sprängning.

Sprängning, vibrationer, luftstötter och stenkast

Det tas alltid hänsyn till närboende genom att bestämma lämpliga detonationsintervaller mellan samverkande laddningar. Stenkast minimeras genom att god avtäckning sker av bergytan samt att lösa stenar och block rensas bort innan själva sprängsalvan utlöses.

Vibrationsnivåer och luftstötter har mätts vid ett flertal tillfällen i Kolsva och understiger vid närmaste bostäder de riktvärden som finns fastställt i gällande täkttillstånd. Vid den närmaste fastigheten Klingstugan har vibrationer och luftstötuvågor mätts vid ett stort antal tillfällen under senare år, likaså vid Bergtorpsvägen Kolsva. Resultat visar att gällande riktvärden innehålls.

Kolsva Sport och Jaktskytteklubb har skjutning under fyra tisdagsförmiddagar i augusti månad. Klubben har i sitt yttrande önskat att sprängning inte sker under denna tid, vilket bolaget inte har något emot, och kan därmed avstå från att spränga vid dessa tidpunkter. Risken för stenkast mot den näraliggande skytteverksamheten bedöms som nästintill obefintlig, då sprängsalvan alltid går bakåt mot täktens infart.

Buller

Buller i täkten alstras under begränsade tider av bergborrtröstning, kross- och sorteringsverk, skutknackning, eventuellt asfaltverk, grävmaskin för lastning till kross, lastfordon för interna transporter och transportbilar vid utlastning. Under längre tidsförlopp kommer intermittent buller alstras främst vid lastning av material till transportfordon.

Borring är det mest bulleralstrande momentet som erfarenhetsmässigt vanligen ger upphov till ca 50 dBA på ett avstånd av 250 meter. Beroende på avstånd till närmaste bostadshus och dess lokalisering i förhållande till täkten, samt av Svevia framtagna bullerutredningar, bedöms att riktvärdena för externt industribuller vid närliggande bostäder uppfylls för de av Svevia ansökta driftstiderna.

Tunemalm Akustik AB har i rapporten R110103 genomfört beräkningar för bullrets utbredning då verksamheten fortskrider i nordlig riktning. Beräkningarna omfattar buller från bergborrreggat, krossanläggning, skutknackning, asfaltverk samt transporter av lastbilar och utlastning. Beräkningar har genomförts för två scenarion, ett inledande skede och ett avslutande skede.

När samtliga ljudkällor är i drift under dagtid, 6-18, visar beräkningarna att inget hus utsätts för buller över 50 dBA. Under kvällstid 18-22 visar beräkningen att inget hus utsätts för buller över 45 dBA. Krossanläggningen klarar även gränsen 40 dBA nattetid 22-6. Vad gäller asfaltverkets planerade drift dygnet runt visar upprättad beräkning att inget hus utsätts för buller över 40 dBA. Bullret från verksamheten bedöms därför ligga inom aktuella riktvärden och inte på ett oacceptabelt sätt störa de närboende.

Luft, damm

Verksamheten kommer att medföra utsläpp till luft i form av kväveoxider i samband med sprängning, eventuellt dieselavgaser från krossanläggning och maskiner samt stoft (damm). Även ett asfaltverk ger utsläpp från exempelvis torktrumman.

I samband med ovanjordssprängning (gasutveckling vid detonation, odetonerat sprängämne, hanteringsspill vid laddning m.m.) kommer en viss mängd kväveföreningar att släppas ut både till luft och vatten. Detta kan inte helt undvikas eftersom alla praktiskt användbara sprängämnen är baserade på kväveföreningar.

Då moderna emulsionssprängämnen (bulk) kommer att nyttjas i tåkten bedöms mängden kväveföreningar som avgår till luft bli låg.

Dieslavgaser innehåller kväveoxider (NO_x), svaveloxider (SO_x), koloxid (CO), koldioxid (CO₂), dikväveoxid (N₂O), metangas (CH₄) och partiklar. Ämnena kommer från tåktmaskiner och krossverk.

Kraftig damning bedöms ej uppstå utanför tåktens närområde då bekämpning av damm kommer utföras för det fall problem uppstår. I förebyggande syfte kan, då torr väderlek och ogynnsamma förhållanden för övrigt råder, upplagsplan och vägar komma att bevattnas alternativt saltas.

De luftföreningar som uppkommer vid transporter till och från området samt från maskinparken inom tåktområdet bedöms som ringa i förhållande till utsläpp från befintlig trafik på det allmänna vägnätet. Tåktens läge kan istället minska det totala utsläppet då materialtransporterna till avsättningsområdet minskar.

Vad gäller utsläpp till luft från ett asfaltverk kan utsläpp från torktrumma omfatta stoft men även svaveldioxid och kväveoxider. Dessbättre är halterna av dessa ämnen i allmänhet ganska låga och av underordnad betydelse i ett större perspektiv. Utgående rökgaser mäts regelbundet.

Kemikalier, petroleumprodukter, tankning m.m.

Kemikalier ska förvaras i godkända förråd/containrar med tätt golv.

Petroleumprodukter hanteras i enlighet med anvisningarna i NFS 2003:24.

Petroleumprodukter förvaras i dubbelmantlade cisterner försedda med överfyllningsskydd. Dubbelmantling får anses ge samma säkerhet som invallning. Cisternuppställning och tankning sker i möjligaste mån på upplagsplanen där ytan är hårdgjord. Ytan bedöms där ha mycket låg permeabilitet men även ha möjlighet till uppsamling och bortgrävning av eventuellt spill/läckage. Akuta utsläpp och hanteringsspill som ger upphov till förorenade massor ska kunna omhändertas och bortföras. Absorptionsmedel finns tillgängligt i tåktområdet när produktion pågår.

Följande produkter nyttjas vid ett asfaltverk:

- Bitumenlösning: Används till ett fåtal produkter. Litet behov (om ens något) finns av detta. Bör lagras på samma sätt som drivmedel.
- Bitumen: Detta är en mycket trögflytande produkt som lagras i särskild silo eller tankar.
- Vidhäftningsmedel: Amineralter, kalkfiller och cement. Amineralter lagras i tåkten endast när behov finns. Förvaring sker normalt i plastcontainers.
- Polymerer: Dessa är ej miljöfarliga och förvaring brukar inte medföra några restriktioner.
- Släppmedel: Rapsolja användas som släppmedel.

Mark, rekreation, jakt och fiske, jord- och skogsbruk

Det ansökta brytningsområdet är inte att anse som ett allmänt rekreativt område. Inte heller berörs särskilt utpekade intressen för jakt och fiske. En skjutbana finns etablerad i närområdet. Skogsbruket berörs också på så sätt att det under en period

får minskad areal på platsen. De skogliga värdena och vegetationen i och kring verksamhetsområdet är dock begränsad i nuläget. Planerad produktion bedöms inte förorena eller påverka omgivande mark utanför täktområdet.

El-, tele- och vattenledningar samt mast

El finns indraget till de bodar som ligger i anslutning till täkten. Fram till täktområdet finns ingen el utan krossanläggningarna inom täktområdet kommer drivas med dieselaggregat. Övergång till eldrift i täkten i Kolsva är i nuläget inte aktuellt, då det inte finns högspänning indragen i täkten, vilket krävs för denna typ av maskiner. Det finns inte heller någon högspänningsledning som går i närheten av täkten, vilket innebär en väldigt stor kostnad för bolaget att dra in det, i motsvarighet till taktens faktiska produktion.

Ingen borrard brunn finns inom täktområdet. Ingen mast som riskeras att skadas finns i närområdet och inte heller några vattenledningar.

Utlastning/interna transporter

Lastning och transport till och från krossanläggning av losshållet material sker med grävmaskin och hjullastare. Vid interna transporter inom verksamhetsområdet ska stor vikt läggas vid att vägar och planer är fria från torrt damm. Bevattning alternativt saltning utförs vid behov.

Transporter till och från täkten

Fordon alstrar dels buller, damm, ger avgasutsläpp och medför olycksrisker för personal i täkten. För att transporter ska ske med minsta risk och möjliga utsläpp informeras förare och personal om vilka regler som gäller. Tomgångskörning ska minimeras. Dambekämpning utförs i tillräcklig omfattning genom sopning av den belagda vägytan.

Trafikflödet på länsväg 250 har mätts av Trafikverket. Vid en mätpunkt söder om täkten passerade mellan 4650-5050 fordon per dygn, varav cirka 12 % tunga fordon.

Påverkan för de närboende med avseende på transporter till och från täkten bedöms som måttlig, då ingen bostad är belägen utefter täktvägen.

Krossning, sortering och upplag

Färdigt krossmaterial kommer att lagerhållas på upplagsplanen inom verksamhetsområdet och placeras så fördelaktigt som möjligt med tanke på bullerspridning. Aktuella kross- och sorteringsanläggningar dammsäkras genom filter och vattenbegjutning.

Säkerhetsfrågor

Största risk för skador antas kunna drabba arbetande personal i täkten. Arbeta ska bedrivas enligt gällande regler för arbetsskydd och arbetsmiljö.

Vid infartsvägen är en låsbar bom placerad. Området är idag omgärdat av stängsel och kommer så vara under produktionen eller genom annan tydlig markering för skydd mot fall. Pallhöjden blir under exploateringstiden ca 20-22 m.

Under täktens tillståndperiod ansvarar verksamhetsutövaren för att stängsel eller annan anordning samt varningsskyltar finns uppsatt vid täktområdet. Krönytor i brytningsfronter ska rensas från lösa block som kan falla ned, särskilt viktigt är detta i samband med sprängning för undvikande av stenkast.

För täktens drift finns en särskild nödlägesberedskap upprättad som redovisar åtgärder i händelse av brand, haverier eller dylikt. Planen innehåller bland annat kontaktuppgifter till myndigheter och verk för olika typer av problem eller händelser, bl.a. MSB, lokala brandförsvaret, kontakter till Länsstyrelsen och Köpings kommun. Nödlägesplan och krisberedskapsplan följs om olycka skulle inträffa inom aktuellt område.

Införsel av rena jord- och schaktmassor samt morän

Erfarenhetsmässigt råder ofta underskott på avbaningsmassor vid bergtäktverksamhet. För att kunna bidra med en tilltalande efterbehandling planerar bolaget att införa rena jord- och schaktmassor samt morän till täkten.

Vid ny-, om-, och tillbyggnad av vägar och vid anläggningsarbeten eftersträvas normalt massbalans, men detta kan inte alltid erhållas. Vid massöverskott önskar Svevia att möjligheten ska finnas att till verksamhetsområdet ha möjlighet att föra in rena jord- och schaktmassor samt morän med i ansökan angivet syfte. Enligt bolagets mening kan det knappast anses förenligt med miljöbalkens (1998:808) hushållningsprinciper att transportera rena jord- och moränmassor långa sträckor under stor miljöpåverkan på deponi om de kan återanvändas och nyttiggöras i täktverksamheten vid efterbehandling. När det gäller införsel av massor till efterbehandling anser Svevia i likhet med Länsstyrelsen Västmanland att detta ingår i själva täktverksamheten, då massorna är en del av efterbehandlingen.

Samtliga massor som tas emot ska vara utan risk för negativ miljöpåverkan. Massornas ursprung samt vilken typ av verksamhet som bedrivits på platsen måste klargöras. Bedömningen om vilka jord- och schaktmassor som betraktas som rena utgår från Naturvårdsverkets handbok 2010:1 "Återvinning av avfall i anläggningsarbeten". Om schaktmassor misstänks vara förorenade ska prov tas för att säkerställa att massorna inte innebär någon risk för negativ miljöpåverkan.

Svevia har upprättade avlämningsblanketter där den som avlämnar massorna måste genomföra en karaktärisering av materialet. En arbetsberedning finns upprättad där det framgår hur massorna ska hanteras och provtas. Ett informationsmaterial har även tagits fram till kunder som vill avlämna massor. I både arbetsberedning och informationsmaterial framgår vilka riktvärden som ska användas och underskridas vid bedömning av renheten på jord- och schaktmassor.

När brytning pågått en tid enligt planerad exploateringsplan finns möjlighet till succesiv efterbehandling, då massorna direkt kan användas för att skapa slänter. På så sätt kan intrånget i naturmiljön hållas nere allt eftersom täkten fortskrider. Detta förfarande ligger även i bolagets helt egna intresse, då säkerhetsbeloppet kan hållas lägre.

De transporter som genereras av denna hantering är att anse som returtransporter, intransport av rena jord- och schaktmassor och uttransport av färdigproducerat ballastmaterial. Massorna kommer oftast från entreprenader och schakter i närområdet vilka i samband med projektet direkt transporterar ballast ut till projektet.

Mottagning, hantering och återanvändning av fräs- och rivasfalt

Fräs- och rivasfalt är utifrån den nya lydelsen i avfallsförordningen och 15 kap MB att anse som en biprodukt och träffas överhuvudtaget inte av avfallsdefinitionen i och med införandet av nya lydelsen av avfallsförordningen. Asfalt som planeras tas in i tåkten kommer huvudsakligen direkt från produktionslinjen. Fräs- och rivasfalt placeras tillfälligt på upplagsplanen. Bullerproblematik eller grundvattenpåverkan förväntas inte uppstå. Förorenat dag- eller ytvatten bedöms inte uppstå till följd av lagringen inom området. Urlakning från upplagen av riven asfalt med bitumen bedöms som mycket liten och hanteringen sker på en hårdgjord upplagsplan där permeabiliteten normalt är låg.

Speciella försiktighetsåtgärder krävs dock om tjärhaltiga beläggningsmassor skulle försöka lämnas i tåkten. Vid misstanke om innehåll av stenkolstjära kommer provtagning att krävas för avlämnande. Rutiner för vilka åtgärder som vidtas vid vanlig fräs/rivasfalt samt fräs/rivasfalt innehållande stenkolstjära kommer inarbetas i verksamhetens kontrollprogram. Som riktvärde kommer Svevia att följa Storstadsöverenskommelsen gällande PAH, vilken är maximalt 300 mg/kg TS.

Avfallshantering

Hushållsavfall och annat utsorterat avfall förvaras i uppmärkta kärl och hämtas av avtalad entreprenör. I de fall farligt avfall uppstår, såsom spillolja, oljefilter, saneringsmedel, batterier förvaras detta i avsedda kärl som placeras invallat och under tak. Dessa hämtas av godkänd transportör och lämnas till för ändamålet godkänd mottagare.

Utvinningsavfallsdirektivet

I tåkten finns dammar med oljefälla och sedimenterat stenmjöl tas omhand och används som vägbindningsmaterial. Reststen kommer att omhändertas för vidare produktion av ballastprodukter eller dylikt. Borrkax läggs i slänt för användning i samband med efterbehandling av tåkten. Avbaningsmassor används vid efterbehandling av tåkten. Ofyndiga massor läggs i upplag för senare användning i samband med efterbehandling av tåkten. Svevia bedömer att inget utvinningsavfall uppkommer i tåkten.

Hänsynsregler

Bevisbörderegeln

De mest påtagliga miljöstörningarna av planerad verksamhet utgörs av buller, vibrationer, luftstötter och damning. Därtill kommer de störningar som uppkommer vid transporter till och från tåktverksamheten.

Beräkningar och bedömningar av buller har genomförts vid upprättande av ansökan. Sedan tidigare har mätningar genomförts av buller, vibrationer och luftstötter.

För täktverksamhet normalt föreskrivna gällande riktvärden bedöms klaras även fortsättningsvis. Den planerade verksamheten antas genom avståndet till närmsta bebyggelse inte utgöra någon oacceptabel störning. Minimering av stoft- och dammspridning sker vid källan. Vatten som härrör från verksamheten samlas upp under kontrollerade former och kontrolldammar med oljefälla är anlagda. Vattenprover på utgående vatten provtas enligt kontrollprogram.

Kunskapskravet

All personal inom Svevia som arbetar med ballasttillverkning är utbildade för ändamålet. Svevias ledningssystem kommer att tillämpas vid all verksamhet inom området. Eventuella underentreprenörer kommer att innefattas i dessa. Systemet omfattar alla verksamheter med avseende på kvalitet, miljö och arbetsmiljö baserade på kraven i SS-EN 9001, 14001 och AFS 2001:1. Vid behov utförs uppföljning och kontroll av verksamheten av externa konsulter för respektive verksamhet.

Försiktighetsprincipen

Intern personal kommer att informeras om gällande regelverk för verksamheten före produktionstillfället. Vid arbetsplatsen kommer tillståndsbeslutet att finnas tillgängligt. MKB samt gällande kontrollprogram för verksamheten kommer finnas tillgängligt när verksamhet pågår i tåkten. Internkontroll av verksamheten utförs enligt kvalitetssystemet. All extern personal informeras om gällande föreskrifter i samband med påbörjande av verksamhet vid startöppningsmöten.

Information till allmänheten har utförts. Någon ytterligare information utöver de sedvanliga skyddsåtgärder som gäller vid sprängning bedöms därför inte som nödvändig. Rutiner för att undvika överraskningsmomentet för kringboende finns inarbetade i bolagets egenkontroll. Området är skyltat samt att stängsel finns uppsatt vid farliga branter. Inga permanenta stängsel kommer att behövas efter utförd efterbehandling.

Lokaliseringsprincipen

Svevia anser att lokaliseringen vid Kolsva är lämplig för denna typ av verksamhet, då tåkten varit i drift under en lång tid och i tidigare ansökningar värderats som lämplig.

Hushållnings- och kretsloppsprincipen

Bergtäkter med bra lokalisering och kvalitet får idag anses som den ur miljösynpunkt bästa industrin för ballasttillverkning. Berg är en råvara som i princip aldrig tar slut.

Rena jord- och schaktmassor samt morän kommer att införas till tåkten för att nyttjas vid tåktens efterbehandling. Även mottagning, hantering och återanvändning av fräs- och rivafalt kommer att ske. Dessa produkter kommer att användas bl. a vid nyproduktion av asfalt och vid framställande av t.ex. grusslitlager.

Produktvalsprincipen

Moderna emulsionssprängämnen (bulk) kommer att nyttjas. Samtliga maskiner inom verksamheten kommer där så är möjligt att förses med miljöanpassade oljor.

Ansvar för att avhjälpa skador

Uppföljning av verksamheten samt kontroller utförs löpande. Eventuella utsläpp och övriga skador ska utan dröjsmål rapporteras till tillsynsmyndigheten. I en pärm på arbetsplatsen ska all dokumentation om täkten ingå exempelvis beslut, MKB, kontaktpersoner, kontrollprogram för verksamheten etc.

Yttranden

Trafikverket har inget att erinra mot den presenterade verksamheten. Västra Mälardalens kommunalförbund, Kolsva skytteförening, Kolsva Sport- och Jaktskytteklubb, SGU, Miljö- och byggnadsnämnden vid Köpings kommun och Länsstyrelsen i Västmanlands län har i huvudsak framfört följande.

Enligt **Västra Mälardalens kommunalförbund** är verksamheten väl känd av räddningstjänsten. Räddningstjänsten har tidigare ej bedömt täktverksamheten som ett tillsynsobjekt enligt lagen om skydd mot olyckor. I och med övergången till den lägre kravnivån för Sevesoanläggning föreslås att räddningstjänsten informeras via förslagsvis epost (raddning@vmkfb.se) i god tid vid de tillfällen sprängning/laddning äger rum. I bolagets Sevesoanmälan bilaga 2c om information till allmänheten står om den s.k. VMA-signalen. I närmsta tätort Kolsva finns idag inga tyfoner varför signalen ej låter sig användas.

Kolsva skytteförenings styrelse vill särskilt framföra villkor 4, så långt som möjligt, med tanke på föreningens verksamhet. För övrigt har föreningen inget att erinra mot den utvidgade täktverksamheten.

Kolsva Sport & Jaktskytteklubb hänvisar till tidigare lämnade synpunkter som finns med i ansökningshandlingarna och har för övrigt inget att erinra mot en ökad och fortsatt brytning.

SGU har inget att invända mot den planerade verksamheten med avseende på materialförsörjning. SGU delar den sökandes beskrivning av de mycket goda tekniska egenskaperna hos bergmaterialet. Ur ett samhällsperspektiv är det viktigt med tillgång till högpresterande bergmaterial, särskilt i närheten av tätortsområden. Tätorter som Köping, Västerås, Arboga och Eskilstuna ligger inom ett rimligt transportavstånd på 6-8 mil och ytterst få andra täkter har så bra material. Om täkten inte får fortsatt tillstånd så kommer sannolikt transportavstånden öka och därmed ökar den negativa miljöpåverkan.

SGU bedömer det som föga troligt att den utökade täktverksamheten såsom den är beskriven kommer ha en negativ påverkan på grundvatten eller ytvatten i området. Täkten ligger ca 400 m från grundvattenmagasinet Köpingsåsen: Kungsör-Hed (SE660349-150685), men magasinet bedöms ligga utanför påverkansområdet för grundvattensänkning. Även de närmaste brunnarna på fastigheterna Gisslarbo 3:4 och 3:6 bedöms ligga utanför påverkansområdet. SGU noterar att sökanden har gjort en utförlig hydrogeologisk bedömning och ser mycket positivt på att grundvattennivån mäts på två platser.

SGU finner ingen notis om att Hedströmmen används som komplementtäkt och för infiltrering till grundvattentäkt samt att ett område under utredning för vattenskyddsområde ligger ca 300 m från den nuvarande tätkanten (förslaget finns dock med i kommunens översiktsplan som bifogas ansökan). SGU bedömer dock att risken för påverkan av vattenkvaliteten i Hedströmmen är liten tack vare sedimentationsanläggningen och kontrollen på vattenkvaliteten vid täktens utlopp.

I de fall då risken är liten för att avsänkning av grundvattenytan kan påverka närliggande brunnar och i andra avseenden viktiga grundvattenmagasin, så bedöms ett inåtriktat flöde från berget till täkten, åtminstone ur vattenkvalitetssynpunkt, snarast vara fördelaktigt, då detta bidrar till att eventuell kontaminering av vattenmassor i täkten uppsamlas i avrinningsdiket och därmed förs ut ur täkten på ett kontrollerat sätt. SGU ser också positivt på att vattenkvaliteten kontrolleras vid utloppet från täkten för de parametrar som föreslås i MKB.

Miljö- och byggnadsnämnden bedömer att den väsentliga skillnaden i inlämnad tillståndsansökan för tilltänkt verksamhet i förhållande till nuvarande tillstånd är ett utökat verksamhets- och brytningsområde och med detta en utökning av den totala mängden berg som avses uttas från täkten under tillståndsperioden samt möjlighet till ett utökat årligt uttag av bergmaterial från täkten. I fråga om miljöpåverkan från verksamheten rör det sig fortsatt om liknande frågor, men med i vissa fall ändrad omfattning kopplat till en utökad verksamhet.

Nämnden anser att tidigare meddelade tillstånd, som inte längre är relevanta för bolagets nuvarande verksamhet, ska upphävas i samband med att eventuellt nytt tillstånd tas i anspråk. Detta med anledning av att bolagets verksamhet prövas i sin helhet vid nuvarande prövning.

Nämnden anser den ansökta utökningen av mängd berg som får brytas per år vara godtagbar givet beaktande av nämndens synpunkter gällande villkor m.m. och bolagets föreslagna skyddsåtgärder. Bolaget har sedan 2010 redan utnyttjat samtliga av de fyra tillfällen som den årliga produktionen får överskrida 100 000 ton och nämnden anser att en normalproduktion för aktuell verksamhet snarare har legat närmare 200 000 ton per år sett till de senaste åren. Nämnden har inte noterat att ett högre uttag från täkten under dessa år har föranlett några störningar som inte torde kunna inrymmas i ett eventuellt nytt tillstånd. Gällande utökningen av verksamhetsområdet och ett större uttag av berg från täkten så anser nämnden att om en redan befintlig täkt kan utökas för större uttag givet att påverkan på människors hälsa och miljön fortfarande kan bedömas godtagbar så är detta positivt istället för att etablera en ny täkt inom ett annat orört område och ingreppet som detta innebär.

Lokalisering

Nämnden delar bolagets bedömning att nuvarande lokalisering av täkten är mest lämplig i förhållande till att starta upp en ny bergtäkt i närområdet och alternativen som presenterats. Miljökontorets erfarenheter från tillsynen av verksamheten är att aktuell placering i det stora hela fungerat bra utifrån störning och påverkan på människors hälsa och miljön.

Naturmiljö

Nämnden anser inte att identifierade naturvärden föranleder något hinder för att tillstånd ska kunna ges till tåkten. Identifierat kärr kommer att försvinna när framdriften av tåkten når fram dit. Nämnden anser att det identifierade aspbeståndet som finns inom verksamhetsområdet, men som inte kommer påverkas av tåktverksamhetens brytningsområde bör bevaras. Dessutom anser nämnden att övrig befintlig skog i anslutning till aspbeståndet och parallellt med KUJ-banan bevaras som en skyddszon samt att förekommande skog och växtlighet mot skytteklubben bevaras. Bolaget har i ansökan angett att man i största möjliga mån avser bibehålla vegetation och skogsridå mellan brytningsområde och verksamhetsgräns, som bullerskydd och även insynsskydd. I de norra delarna av tåkten kommer framförallt skog att bevaras mellan bryt- och verksamhetsgräns, samt kring fornlämningen som påträffats i området. Nämnden anser att detta är positivt men anser som sagt att också en skogsridå inom bolagets verksamhetsområde parallellt med KUJ-banan bör utpekas och bevaras under verksamhetstiden samt växtlighet som finns mot skytteklubben.

Buller

Gällande mätning av buller så anser nämnden att utöver den första mätningen inom tre år efter att tillståndet tagits i anspråk så bör mätningar därefter ske var tredje år eller vid förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller om tillsynsmyndigheten så kräver. Nämnden anser att villkoret ska utformas för att omfatta denna utökning gällande mätning vart tredje år. Nämnden anser också att det ska framgå av villkoret att ekvivalentvärdena ska beräknas för de tider då verksamheten pågår.

I villkor 5 redogör bolaget för reglering i tid av olika verksamhetstyper/moment i tåkten. Asfaltstillverkning samt tillhörande transporter får ske alla dagar 0.00–24.00. Nämnden anser att detta är rimligt. Nämnden har inga synpunkter på föreslagen reglering av arbetstiderna gällande borring, sprängning och skutknackning samt för krossning/sortering. Nämnden anser att övriga transporter till och från tåkten ska regleras så att dessa får bedrivas helgfri måndag-fredag 6.00–22.00 samt under övrig tid enligt skäl i bolagets komplettering till tillståndsansökan. Nämnden anser inte att tillsynsmyndigheten ska ha möjlighet att medge tillfällig förlängning av arbetstiden för borring, skutknackning och krossning.

Damning

Nämnden förutsätter att åtgärder vidtas löpande för att motverka uppkomst av damning och för att minimera störningar.

Kemikalier och petroleumprodukter

Med nuvarande entreprenör för transporter inne i tåkten så sker ingen uppställning/parkering av fordon under längre tid inne på tåktområde utan istället sker detta på entreprenörens verksamhetsområde inne i Kolsva. Villkor om hantering och lagring av petroleumprodukter bör kvarstå då entreprenör och förhållanden kan ändras över tillståndstiden.

Utsläpp och påverkan på vatten

I nuläget bedömer nämnden att verksamhetens sedimentationsanläggning är ändamålsenligt utförd och dimensionerad. Inom ramen för tillsynen av verksamheten granskar miljökontoret den löpande skötseln av dammarna. Nämnden utesluter dock inte att dammarna framöver kan behöva justeras efter att täkten har fortskridit och omfattar ett större område.

Utsläpp till luft

Nämnden ser inget behov av att föreskriva något villkor gällande utsläpp till luft utöver vad bolaget angett i ansökan och föreslagit gällande damning. Något som skulle kunna minska utsläppen till luft från verksamheten är möjlighet till elanslutning av verksamhetens kross- och sorteringsmaskiner. Detta har dock inte bedömts som rimligt för aktuell täktverksamhet efter bolagets redovisning. Se närmare uppgifter under rubriken "elanslutning".

Stängsel

Nämnden anser att nuvarande stängsel framgent ska sitta uppsatt och utökas i takt med att täkten utökas. Detta för att uppfylla av bolaget föreslaget villkor 2.

Elanslutning

Efter bolagets redogörelse över vilka kostnader det skulle innebära att ordna elanslutning till täkten så delar nämnden bedömningen att det inte är motiverat för aktuell täkt.

Verkställighetsförordnande

Nämnden har inget att invända mot begärt verkställighetsförordnande givet att även den ekonomiska säkerheten har godkänts.

Länsstyrelsen i Västmanlands län

Länsstyrelsen ifrågasätter om det finns ett behov av maximalt 20 000 ton jord- och schaktmassor för efterbehandling, anläggande av vallar, vägar och planer inom området och anser att tillståndet bör reglera den totala mängd massor till angivna användningsområdena. Mängden bör beräknas utifrån det behov som finns för täktens efterbehandling samt för anläggande av vallar, vägar och planer.

I ansökan anges att mottagning av fräs- och rivassfalt ingår i verksamhetskoden 26.150. Länsstyrelsen anser att sådan hantering omfattas av verksamhetskoden 90.110. Denna frågeställning har avgjorts vid verksamhetens förra ansökningsprocess. Mark- och miljödomstolen meddelade i domslut daterat den 16 juni 2011, M 6246-09, att verksamhetskoden 90.110 ska gälla för hantering av fräs- och rivassfalt.

I naturvårdsinventeringen som bolaget låtit utföra, har en aspdunge identifierats inom täktområdet. Aspdungen består av äldre träd, hålträdd och död ved. Länsstyrelsen anser att aspdungen bör sparas eftersom den bidrar till den biologiska mångfalden i ett område med stark påverkan av skogsbruk.

Länsstyrelsen har ingen erinran ut kulturmiljösynpunkt. Den stenåldersboplats som påträffades vid utförd arkeologisk utredning har givits erforderligt skyddsavstånd.

Bolagets bemötande av yttranden

Bolaget har i huvudsak framfört följande. Bolaget har inget att invända emot Länsstyrelsen i Västmanlands yttrande att mottagning av fräs- och rivasfalt bör ingå i verksamhetskoden 90.110. Bolaget vill dock att verksamhetskoden 26.150 kvarstår eftersom ansökan även omfattar uppställning av asfalt- och oljegrusverk.

Bolaget har inget att invända emot Länsstyrelsens och Miljö- och byggnämndens yttranden om att den aspdunge som identifierats i naturvärdesinventeringen bör sparas. Bolaget har inget att invända emot nämndens yttrande om att bullermätningar bör ske var tredje år eller vid förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller om tillsynsmyndigheten så kräver.

Bolaget har inget att invända emot Västra Mälardalens kommunalförbunds yttranden om att i god tid före planerade sprängtillfällen informera räddningstjänsten via e-post.

I övrigt har bolaget inget att invända mot inkomna yttranden.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Miljöprövningsdelegationen finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning efter gjorda kompletteringar uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap. 9 § miljöbalken.

Tillåtlighet

Av 2 kap. 6 § miljöbalken framgår att det för en verksamhet ska väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människor och miljön. Det framgår även att 3 och 4 kap miljöbalken ska tillämpas om verksamheten innebär ändrad markanvändning. Då verksamheten kommer ta i anspråk mark som idag utgör skogsmark så innebär det ändrad markanvändning för detta område. 3 och 4 kap. miljöbalken ska därmed tillämpas. Ett tillstånd enligt 2 kap. 6 § miljöbalken får heller inte ges i strid med gällande detaljplan eller områdesbestämmelse. Någon detaljplan eller områdesbestämmelse som står i konflikt med verksamheten finns dock inte i det planerade täktområdet.

Resurshushållning

Bergmaterialet har enligt bolaget mycket bra tekniska egenskaper (klass 1 enligt redovisade kulkvarns- och LA-värden). SGU delar sökandens beskrivning av bergmaterialets goda egenskaper, vilket även deras egna analyser bekräftar, och anser att få andra täkter i närområdet har så bra material.

Miljöprövningsdelegationen bedömer därmed att materialets goda egenskaper har

stor betydelse vid bedömning av hur naturresurserna på mest lämpliga sätt bör användas.

Vattenskydd och naturvärden

Inget Natura 2000-område finns i tätens påverkansområde. Enligt Köpings kommuns karta för planarbete ligger tätten inom ett utredningsområde för vattenskyddsområde. Det finns sedan tidigare även ett fastställt vattenskyddsområde ca 300 m väster om det nuvarande tättområdet. Närmsta enskilda brunn är enligt SGU:s brunnarkiv vid Klingstugan ca 350 m från planerad verksamhetsgräns i norr. Enligt den av bolaget upprättade hydrogeologiska utredningen och enligt SGU kommer planerad verksamhet inte ha någon större påverkan på grundvatten eller ytvattnet i området.

I planerat brytområde finns dock enligt utförd naturvärdesinventering ett kärr av naturvärdesklass 3 (påtagligt naturvärde). Med påtagligt naturvärde menas att varje enskilt område i denna klass inte behöver vara av betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald men att det är av betydelse att den totala arealen av dessa miljöer inte minskar. Enligt inventeringen bör den planerade utvidgningen av bergtätten utformas så att naturvärdesobjekten påverkas så lite som möjligt. Eftersom kärret ligger relativt centralt i planerat brytområde bedömer Miljöprövningsdelegationen att det blir svårt att undvika påverkan om inte en stor del av planerat brytområdet undantas från brytning. Enligt naturvärdesinventeringen står även att närmast omgivande marker hyser motsvarande naturmiljöer och naturvärden. Miljöprövningsdelegationen bedömer att brytning av berg i tätten inte medför sådan skada för området i stort att tillstånd ska avslås.

Enligt naturvärdesinventeringen har diket från verksamhetsområdet som leder till Hedströmmen vissa naturvärden. De naturvärden som finns i diket är inte beroende av vattenkvalitet men kan påverkas av vattenmängd i större skala. Diket från verksamhetsområdet går ihop med ett annat större dike nedströms vilket innebär att endast en mindre del av vattnet i systemet kommer från verksamhetsområdet.

Diket rinner dock ned till Hedströmmen (vattenförekomst SE659976-150592) som har otillfredsställande ekologisk status och bedöms ej uppnå god kemisk status. Olika typer av oljor och sprängmedel hanteras i tätten. Sprängmedlen innehåller bl.a. kväveföreningar som kan verka övergödande. Enligt utförd hydrogeologisk utredning så påverkar verksamheten vattendraget mycket marginellt och enligt Vatteninformationssystem Sverige (VISS) består påverkan på vattendraget huvudsakligen av utsläpp från jordbruk och enskilda avlopp. Bolaget har skyddsåtgärder mot läckage och det är långt avstånd från tätten via diket till Hedströmmen (knapp 2 km). Verksamheten bedöms sammantaget inte orsaka en försämring av Hedströmmens status.

400 m väster om tätten finns Köpingsåsen: Kungsör-Hed grundvattenförekomst (SE660349-150685) som har god ekologisk och kemisk status. SGU har dock bedömt att verksamheten inte kommer ha en negativ inverkan på grundvattnet i området. Med de skyddsåtgärder som finns mot läckage, den kontroll som kommer ske och det långa avståndet till grundvattenmagasinet så bedöms det inte troligt att verksamheten kommer orsaka en försämring av grundvattenförekomstens status.

Verksamheten bedöms inte påverka miljö kvalitetsnormerna för luft, fisk och musselvatten samt buller.

Buller

Den bullerutredning som genomförts visar att verksamheten kan bedrivas utan att överskrida gällande begränsningsvärden. Vid verksamhetens slutskede kan dock bullernivåerna vid Klingstugan tänga begränsningsvärdet för dagtid (50 dBA). Enligt utredningen kan dock bullervallar läggas upp för att sänka nivåerna, varför Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten bör klara gällande begränsningsvärden för buller.

Miljömål

Verksamheten kan beröra miljömålen grundvatten av god kvalitet, god bebyggd miljö, levande sjöar och vattendrag, myllrande våtmarker och levande skogar. Miljömålen bedöms dock endast påverkas marginellt och inte utgöra begränsningar för verksamheten.

Strandskydd

Vid det vattendrag i östra delen av det planerade täktområdet som omfattas av strandskydd kan livsvillkoren väsentligt förändras för förekommande växt- och djurarter. Enligt 7 kap. 18 § andra punkten miljöbalken får dock Länsstyrelsen upphäva strandskyddet vid små vattendrag som har liten betydelse för att tillgodose syftet med strandskyddet. Miljöprövningsdelegationen bedömer att så är fallet för detta vattendrag och strandskyddet kan därför upphävas.

Villkor

Villkor 6

Bolaget har ansökt om att tillsynsmyndigheten ska ha möjlighet att tillfälligt medge förlängning av arbetstiden för borrhning, skutknackning och krossning. Tillsynsmyndigheten anser dock att de inte ska ha möjlighet till detta. Miljöprövningsdelegationen anser att bullerutredningen visar att nämnda moment inte kan bedrivas på kvällar, nätter och helger utan att överskrida gällande begränsningsvärden, varför delegation inte ska medges.

Ekonomisk säkerhet

Miljöprövningsdelegationen har utgått från kvadratmeterkostnaden 12 kr/m² eftersom det inte är säkert att efterbehandlingen blir enligt sökandens förslag. Bolaget har dessutom angett att man vill hålla den slutliga utformningen öppen. Eftersom Miljösamverkan Sveriges vägledning togs fram år 2006 så behöver även kvadratmeterkostnaden räknas upp med 1,61 % (bolagets beräkning av medelvärdet för KPI de senaste 10 åren), från 12 kr/m² till ca 14,1 kr/m². Med den uppräknade kvadratmeterkostnaden blir säkerheten ca 3 500 000 kr.

Sökanden har möjlighet att ansöka om nedsatt säkerhet i ett senare skede då förslag till efterbehandling har godkänts eller då delar av täktområdet är efterbehandlat enligt tillsynsmyndighetens krav.

Delegationer

Villkor 7

Miljöprövningsdelegationen anser att tillsynsmyndigheten bör ha möjlighet att bestämma ytterligare sätt som information ska ske till närboende och övriga i området samt ytterligare förfaranden rörande säkerhet inför sprängning.

Villkor 9

Miljöprövningsdelegationen kan inte förutse alla situationer eller platser där dammbekämpning kan bli nödvändig, inte heller vilka åtgärder som är mest lämpliga för situationen. Tillsynsmyndigheten bör därför ha möjlighet att beroende på situation bestämma vilka åtgärder som behövs för att motverka problem med damning.

Villkor 10

Efterhand då täktområdet utvidgas och förändras kan sedimentationsanläggningens placering eller utformning behöva ses över. Tillsynsmyndigheten bör därför ha möjlighet att bestämma vilka åtgärder som kan behöva vidtas för att säkerställa en tillräckligt god funktion av sedimentationsanläggningen.

Sammanfattande bedömning

Sammantaget anser Miljöprövningsdelegationen att verksamheten innebär en lämplig användning och god hushållning av naturresurserna samt uppnår ändamålet med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Området för lokaliseringen är inte av riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken och bedöms heller inte stå i konflikt mot intressen i 3 kap. 2-9 §§ miljöbalken. Om föreskrivna villkor iakttas går verksamheten att förena med de allmänna hänsynsreglerna och målen i miljöbalken. Tillstånd ska därför lämnas till verksamheten.

Information

Beslutet får tas i anspråk när en säkerhet har ställts och godkänts av Miljöprövningsdelegationen. Tillsynsmyndigheten ska informeras innan tillståndet tas i anspråk.

Detta tillstånd befriar inte bolaget från skyldigheten att iakttä vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser.

Fornlämning

Det är bl.a. förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, täcka över, köra över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada fast fornlämning. Om en fornlämning påträffas under täktverksamheten ska arbetet omedelbart avbrytas till den del fornlämningen berörs. Den som leder arbetet ska omedelbart meddela Länsstyrelsen att en fornlämning har påträffats.

Vattenverksamhet

Tillstånd enligt detta beslut innebär inte något tillstånd till vattenverksamhet. Vattenverksamhet regleras i 11 kap MB. Om det är uppenbart att varken enskilda eller allmänna intressen skadas genom vattenverksamhetens inverkan på

vattenförhållandena behövs dock inget tillstånd. Bevisbördan ligger hos verksamhetsutövaren. Avser vattenverksamheten markavvattning ska tillstånd alltid sökas. Ansökan till markavvattning görs hos Länsstyrelsen.

Miljörapport

Varje år före utgången av den 31 mars ska miljörapporten inges till tillsynsmyndigheten (26 kap. 20 § miljöbalken). Inlämningen ska ske digitalt via Naturvårdsverkets miljörapporteringsystem SMP. Miljörapporten ska utformas i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrift (NFS 2006:9) om miljörapporter för tillståndspliktiga verksamheter.

Avgift

Avgift för provning och tillsyn av miljöfarlig verksamhet ska enligt 2 kap. 1 § förordningen (1998:940) om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken betalas av den som bedriver miljöfarlig verksamhet som anges i 2 till 32 kap. miljöprövningsförordningen (2013:251).

Egenkontroll

Bolaget ska fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka och förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön (26 kap. 19 § miljöbalken) samt i övrigt iaktta vad som sägs i förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll.

Ändringar

Ändring av verksamheten kan kräva nytt tillstånd eller anmälan i enlighet med bestämmelserna i 22 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) samt 1 kap. 4 § miljöprövningsförordningen. Bedrivs miljöfarlig verksamhet av annan än den som meddelats tillståndet, ska den nye verksamhetsutövaren enligt 32 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd snarast möjligt upplysa tillsynsmyndigheten om det ändrade förhållandet. Den som innehar tillstånd till täkt ska till tillsynsmyndigheten lämna uppgift om vem som vid varje tidpunkt är exploator av täkten. Vid överlåtelse av tillståndet fordras att den nya tillståndshavaren ställer säkerhet för verksamheten. Sådan säkerhet ska godkännas av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län.

Miljöskador

Bolaget ansvarar för att undersöka om mark- och vattenområden, byggnader och anläggningar är så förorenade att de kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön och i så fall även ansvara för att avhjälpande sker (10 kap. miljöbalken).

Verksamheten upphör

Om verksamheten i sin helhet eller någon del av denna upphör ska detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, se bilaga 3. Skrivelsen ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 27 december 2016.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län. I beslutet har länsassessor Mikaela Öster, ordförande, och miljöskyddshandläggare Pia Persson Holmberg, miljösekreterare, deltagit. Ärendet har beretts av miljöskyddshandläggare Fredrik Svanberg.

Mikaela Öster

Pia Persson Holmberg

Fredrik Svanberg

Bilagor:

1. Karta över bryt- och verksamhetsområde samt översiktskarta.
2. Kungörelsedelgivning
3. Hur man överklagar till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen.

Sändlista:

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se
Havs- och Vattenmyndigheten, Box 11 930, 404 39 Göteborg
Länsstyrelsen i Västmanlands län, 721 86 Västerås
Köpings kommun, 731 85 Köping
Köpings kommun, Miljö- och byggnadsnämnden, 731 85 Köping
Skatteverket, Box 507, 826 27 Söderhamn
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 651 81 Karlstad
Trafikverket, Box 1140, 631 80 Eskilstuna
Räddningstjänsten, Västra Mälardalens kommunalförbund, 731 85 Köping
SGU, Box 670, 751 28 Uppsala
Kolsva skytteförening, Åke Ytterberg, Furuvägen 14, 731 11 Kolsva
Kolsva Sport & Jaktsskytteklubb, Owe Wievegg, Renstigen 10, 731 11 Kolsva

-----
Akten

Miljöskydds-enheten (UW, PPH och IMA)

Rätts-enheten (GL och AI)